

ΕΤΟΣ 54ον

7 Μαΐου 2006

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 19 (2762)

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

«έπιρρωτοσεν αύτόν εἰ πάλαι ἀπέθανε»

Στήν ἀναστάσιμην αὐτήν περίοδο τοῦ Πεντικοσταρίου ἡ Ἑκκλησία μᾶς φέρνει σήμερα στό νοῦ γεγονότα πού συνδέονται μέ τό σταυρικό θάνατο τοῦ Χριστοῦ. Μᾶς ύπενθυμίζει ὅτι ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπό Ἀριμαθαίας πῆρε τό θάρρος καὶ πῆγε στόν Πιλάτο γιά νά ζητήσει τό νεκρό σῶμα τοῦ Κυρίου· μᾶς κάνει πλόγο καὶ γιά τίς Μυροφόρες ἐκεῖνες γυναῖκες πού συμμετεῖχαν στόν ἐνταφιασμό τοῦ Ἰησοῦ. Ἔτσι πλοιόν μᾶς δίνεται ἡ εὔκαιρία νά μιηήσουμε γιά τό μυστήριο τοῦ θανάτου.

Τό φαινόμενο τοῦ θανάτου

‘Ο θάνατος ἀποτελεῖ τό μοναδικό σταθερό παράγοντα στό διαρκῶς μεταβαλλόμενο κόσμο. ‘Ολα τά ἔμβια ὄντα πεθαίνουν· μόνον ὁ ἄνθρωπος χαρακτηρίζεται ὡς θνητός. Καί χαρακτηρίζεται ἔτσι, ὅχι ἀπλῶς γιατί πεθαίνει, ἀλλά καὶ γιατί γνωρίζει ὅτι πεθαίνει. Αύτό σημαίνει ὅτι ἡ ἀνθρώπινη γνώση περιλαμβάνει καὶ τό θάνατο. Γ’ αὐτό δέν παραμένει ἀδρανής μπροστά στό θάνατο, ἀλλά προσπαθεῖ νά τόν πολεμήσει καὶ νά τόν ἀπωθήσει, ἢ νά τόν ἐρμηνεύσει καὶ νά τόν νοηματοδοτήσει.

Κατά τή διδασκαλία τῆς Ἑκκλησίας ὁ θάνατος ἀποτελεῖ πρωτίστως πνευματικό φαινόμενο· εἶναι ὁ χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τήν πηγή τῆς ζωῆς, τόν Θεό. Ο θάνατος αὐτός παρουσιάστηκε στόν ἄνθρωπο εύθύς μετά τήν παρακοή. Ο σωματικός θάνατος ἥρθε ἀργότερα ὡς συνέπεια τοῦ πνευματικοῦ θανάτου. Κι ἐνώ ὁ πνευματικός θάνατος εἶναι ὁ χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τόν Θεό, ὁ σωματικός θάνατος εἶναι ὁ χωρισμός τῆς ψυχῆς ἀπό τό σῶμα.

Φυσική συνέπεια

‘Ο θάνατος δέν ἥρθε ὡς ἐκδίκηση τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ὡς φυσική συνέπεια τῆς παρακοῆς. Ο Θεός δέν εἶναι αἴτιος τοῦ θανάτου ἀλλά τῆς ζωῆς. Ἅν κάποιος

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Μάρκ. ιε' 43-ις' 8)

«Ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὄδε;

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἐλθὼν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον, καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν, εἰ ἥδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσὴφ. Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύρας τοῦ μνημείου. Ή δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ διαγενομένου τοῦ Σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ιακώβου, καὶ Σαλώμη, ἤγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτὸν. Καὶ λίαν πρωῒ τῆς μαῖς Σαββάτων, ἔχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἥλιου· καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν, ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἴδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκήν· καὶ ἔξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς· Μή ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ξητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἥγέρθη, οὐκ ἔστιν ὅδε· ἵδε, ὁ τόπος ὃπου ἔθηκαν αὐτὸν. Ἄλλ' ὑπάγετε, εἴτε τοῖς Μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἔκει αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἔξελθοῦσαι ταχύ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτάς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδὲν εἶπον ἐφοβοῦντο γάρ.

διερωτηθεί, γιατί ὁ Θεός δέν ἐπιλασε τόν ἄνθρωπο ἔξαρχης ἐνάρετο, ἀλλά ἐπέτρεψε νά ἀμαρτίσει, εῖναι σάν νά διερωτᾶται, γιατί τόν ἐπιλασε πιογικό καί αύτεξούσιο. "Αν ὁ ἄνθρωπος δέν μποροῦσε νά γίνει κακός, δέν θά μποροῦσε νά γίνει καί καλός. Ή παρακοή τόν ἀληθοτρίωσε ἀπό τήν πηγή της ζωῆς καί τόν ὄδηγησε στόν πνευματικό θάνατο. Ό σωματικός θάνατος, πού ἀκολούθησε τόν πνευματικό, χαρακτηρίζεται στήν παράδοση της Ἐκκλησίας ώς εὔεργεσία τοῦ Θεοῦ πρός τόν ἄνθρωπο, γιά νά μείνει τό κακό ἀθάνατο.

Μνήμη Θανάτου

Κάτω ἀπό αὐτές τίς προϋποθέσεις ἡ μελέτη τοῦ θανάτου δέν ἀποτελεῖ ἀρνητική ἀλλά γόνιμη πνευματική ἐργασία, πού ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο σέ ἐγρήγορση καί σωφρονισμό. Ό Πλάτων ὅριζε τή φιλοσοφία ώς μελέτη θανάτου. Στήν Ἐκκλησία ὁ θάνατος τοποθετεῖται σέ διαφορετική προσοπική καί ἡ θεώρησή του προσλαμβάνει ἀληθινό περιεχόμενο. Ό Χριστός ύπενθυμίζοντας τό ἐπικείμενο τοῦ θανάτου παρακινεῖ τούς ἀκροατές του σέ μετάνοια καί προετοιμασία γιά τήν αἰώνια ζωή.

Η μνήμη τοῦ θανάτου ἀποτελεῖ ούσιωδες στοιχεῖο της ἀσκητικῆς ἀλλά καί γενικότερα της χριστιανικῆς παραδόσεως. Κάθε ήμέρα καί κάθε νύκτα πρέπει νά

Μετάφραση της Εύαγγελικής περικοπῆς

Ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ἦλθε ὁ Ἰωσήφ, ὁ ἀπό Ἀριμαθαίας, ὁ ὅποιος ἦτο σημαίνων βουλευτής πού ἐπερίμενε καὶ αὐτὸς τὸν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Αὐτὸς ἐτόλμησε καὶ ἦλθε εἰς τὸν Πιλᾶτον καὶ ἔγραψε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλᾶτος ἐξεπλάγη ὅταν ἤκουσε ὅτι εἶχε ἥδη πεθάνει. Καὶ ἐκάλεσε τὸν ἐκατόνταρχον καὶ τὸν ἐρώτησε ἐάν εἶχε πεθάνει πρό πολλοῦ. Καὶ ὅταν ἐπληροφορήθηκε ἀπό τὸν ἐκατόνταρχον, ἐδώρησε τὸ σῶμα εἰς τὸν Ἰωσήφ. Αὐτὸς δέ ἀγόρασε σινδόνι καὶ τὸν κατέβασε, τὸν ἐτύλιξε μὲ τὸ σινδόνι καὶ τὸν ἔθεσε εἰς μνῆμα, πού ἦτο λαξευμένον εἰς βράχον καὶ ἐκύλισε ἔνα λίθο εἰς τὸν πόρτα τοῦ μνήματος. Ἡ δέ Μαρία ἡ Μαγδαληνή καὶ ἡ Μαρία τοῦ Ἰωσῆ παραπροῦσαν ποὺ τὸν βάζουν. Ὅταν ἐπέρασε τὸ Σάββατον, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνή καὶ ἡ Μαρία τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμη ἀγόρασαν ἀρώματα διά νά ἔλθουν νά τὸν ἀλείψουν. Καὶ πολὺ πρωΐ, τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἔρχονται εἰς τὸ μνῆμα, ἀφοῦ εἶχε ἀνατείλει ὁ ἥλιος, καὶ ἔλεγαν μεταξύ τους, «Ποιός θά μᾶς κυλίσῃ τὸν λίθον ἀπό τὸν πόρτα τοῦ μνημείου;». Καὶ ὅταν ἐσπίκωσαν τὰ μάτια τους, βλέπουν ὅτι ὁ λίθος εἶχε κυλισθῆ. Ἡτο δέ πάρα πολὺ μεγάλος. Καὶ ὅταν ἐμπῆκαν εἰς τὸ μνῆμα, εἶδαν ἔνα νέον μέ λευκήν στολὴν νά κάθεται εἰς τὰ δεξιά καὶ κατελάνθησαν ἀπό φόβον. Αὐτὸς λέγει εἰς αὐτάς, «Μή τρομάζετε. Τὸν Ἰησοῦν ζητᾶτε τὸν Ναζαρηνόν τὸν σταυρωμένον; Ἀναστήθηκε, δέν εἶναι ἄδων. Νά ὁ τόπος, ὅπου τὸν ἔβαλαν. Ἄλλα πηγαίνετε καὶ πέστε εἰς τούς μαθητάς του καὶ εἰς τὸν Πέτρον, «Πηγαίνει πρίν ἀπό σᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔκει θά τὸν ιδῆτε, καθώς σᾶς εἶπε». Καὶ ἐβγάλκαν καὶ ἔφυγαν ἀπό τὸ μνημεῖον διότι τάς κατεῖχε τρόμος καὶ ἐκπληξίς. Καὶ σέ κανένα δέν εἶπαν τίποτα, διότι ἐφοβοῦντο.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέληα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀριθμ. Αἰλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).

ἀντιμετωπίζεται καὶ νά ἀξιοποιεῖται ἀπό τὸν πιστό ως ἡ τελευταία τῆς ζωῆς του. Αὐτό τὸν βοηθεῖ νά σκέπτεται καὶ νά ἐνεργεῖ διαρκῶς ως θνητός πού συναισθάνεται τή θνησιμότητά του. Τὸν βοηθάει δηλαδή νά σκέπτεται καὶ νά ἐνεργεῖ σωστά. Χωρίς τή μνήμη τοῦ θανάτου δέν προσεγγίζεται ἡ ἀλήθεια τῆς ζωῆς.

Ἀποσιώπηση τοῦ θανάτου

Ο ἄνθρωπος ὅμως, ιδιαίτερα ὁ ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μας, θέλει νά λησμονεῖ τό θάνατο καὶ προσπαθεῖ νά ἀποφεύγει κάθε σκέψη ἡ συζήτηση σχετική μέ αὐτόν. Καλλιεργεῖ ἀκόμη τὸν ἀφελὴ ἀντίθηψη ότι μέ τὸν ἐπιστήμη μπορεῖ νά ἀποτρέψει τό θάνατο.

Ἐνῶ ὅμως ὁ θάνατος ἀπωθήθηκε ἀπό τὸν ἄνθρωπο καί μεταβλήθηκε σέ ταμπού, ἡ σεξουαλικότητα, πού ἀντιμετωπίζόταν παθαιότερα ως ταμπού, προβλήθηκε καὶ δημοσιοποιήθηκε. Ἐτσι ἡ ἀποσιώπηση τοῦ μυστηρίου τοῦ θανάτου ίσορροπήθηκε μέ τή δημοσιοποίηση τοῦ μυστηρίου τῆς ζωῆς. Παράλληλα γίνεται πολύς λόγος γιά σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, ἐνῶ παραθεωρήθηκε τε-

7 Μαΐου 2006: ΚΥΠΡΙΑΚΗ Γ' ΑΠΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

«Τῶν ἀγίων μυροφόρων γυναικῶν, ἐτὶ δέ Ἰωσήφ τοῦ ἐξ Ἀριμαθαίας καὶ τοῦ νυκτερινοῦ μαθητοῦ Νικοδήμου». Μνήμη τοῦ ἐν οὐρανῷ φανέντος ομείου τοῦ Τιμίου Σταυροῦ (351), Ἀκακίου μάρτ. († 303).

ΤΗXOS: β' – Έωθινόν: Δ' – Ἀπόστολος: Πράξ. ζ' 1-7 – Εὐαγγέλιον: Μάρκ. ιε' 43 - ις' 8.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ: 14 Μαΐου, Δ' ἀπό τοῦ Πάσχα.

Ἀπόστολος: Πράξ. θ' 32-42 – Εὐαγγέλιον: Ἰω. ε' 1-15.

Πείως ἡ ἀνάγκη διαπαιδαγωγήσεως γιά τό θάνατο. Τό φαινόμενο αὐτό τροφοδοτεῖ νοσηρές καταστάσεις. Εἰδικότερα, ἡ ἀπομόνωση τῶν παιδιῶν ἀπό τή διαδικασία τοῦ θανάτου προσφιλῶν προσώπων δημιουργεῖ σοβαρότατα ψυχικά τραύματα. Γι' αὐτό χρειάζεται σοβαρή προετοιμασία καὶ διαπαιδαγώγηση.

Στήν ἀναστάσιμη περίοδο πού διανύουμε ἡ Ἐκκλησία μᾶς ύπενθυμίζει διαρκῶς ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ἡ ζωή καὶ ἡ ἀνάσταση τοῦ κόσμου. Ή κοινωνία μέτόν Χριστό ἔλευθερώνει ἀπό τό φόβο τοῦ θανάτου καὶ χαρίζει τήν αἰώνια ζωή. Φοβερός εἶναι μόνον ὁ πνευματικός θάνατος. Χωρίς αὐτόν ὁ σωματικός θάνατος ξάνει τήν τραγικότητά του καὶ γίνεται γέφυρα πού ὀδηγεῖ «ἀπό τῶν πυρηνοτέρων ἐπί τά χρηστότερα καὶ θυμηδέστερα».

Ἄρχιμ. Γ. Χ.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γιά τίς συγχρότετες ἐκτός Ἀττικῆς πληροφορίες
στό τηλέφωνο 210 - 7298.222

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατο καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κάρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἡ. Ναό Ἡ. Αγίας Ειρήνης (όδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, στόν ὃποια περιστασιακῶς θά χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίκοπος καὶ θά δημιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τό κάρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» στόν Ἡ. Προσκυνηματικό Ναό Ἡ. Αγίας Βαρβάρας στόν ὄμβρυντο Δῆμο Ἀττικῆς. Προηγεῖται ἡ Παράκληση τῆς Ἡ. Αγίας καὶ δημιλεῖ ἔνας ἀπό τούς Ἐφημερίους τοῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαίο φύλλο ὁρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», Ἱασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἡ. Αγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὕπο τῶν ἴερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

· Η «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr

Οἱ «ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας στό Διαδίκτυο: www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm